

Radicalisering heeft een bijzondere brandstof nodig; zonder heftige emotie zou dit proces nooit tot stand kunnen komen.

Zolang wij rationeel kunnen denken, zijn we in staat ons in achtergronden van zaken te verdiepen, waardoor we de totaliteit van bepaalde situaties en het gebeuren eromheen waarnemen. Ook doet het ons beseffen welke gevolgen onze gedragingen zullen hebben. Dit alles zorgt ervoor dat we ons niet totaal laten meeslepen door heftige emoties.

In geval van radicalisering is het rationeel denken geheel verdwenen, er wordt vanuit heftige emotie diep ingezoomd op één punt. Je zou het kunnen vergelijken met extreme verliefdheid; je ziet en voelt dan alleen nog maar de geliefde, je bent erdoor bezeten. Logica en redenering functioneren niet meer, er is nog maar één doel in je leven en alles wat dit in de weg staat levert vreselijke frustratie en opvliegend gedrag op. Je interpreteert elke aanmerking op je liefde als een vijandelijke aanval.

Je kunt als heftig verliefde mens het idee niet verdragen dat je geliefde met een rivaal mee zou gaan. Dan laaien jaloezie, woede, wraakgevoel op, je rede is verdwenen en in een blinde impuls kom je tot absurde reacties. Soms met onherstelbare gevolgen, denk aan de vele 'crimes passionnels' die over de hele wereld, vanuit enkele seconden verblinde impulsiviteit, werden en worden gepleegd.

Als je radicaliseert ben je als het ware totaal bezeten geraakt door een geïdealiseerde doelstelling, je ziet maar één doel voor ogen, waarop je helemaal bent ingezoomd; het vermogen tot rationeel denken is uitgeschakeld. Je wilt alles doen om de doelstelling te bereiken, zelfs als het ten koste gaat van alle normen en waarden die je ooit belangrijk vond; het doel heiligt de middelen.

Naarmate extremisten meer en meer op gaan in hun doelstellingen wordt het steeds moeilijker, en uiteindelijk onmogelijk, om met hen te communiceren en overleggen, zij zijn alleen nog beïnvloedbaar door de leider, die hun gevoelens zeer bewust bespeelt en aanstuurt. En als ze zien dat hun doelstellingen in gevaar komen, laaien frustratie, haat, wraakgevoel op en zijn ze, doordat hun denkvermogen is geblokkeerd, in staat tot vreselijke acties. Elke terrorist heeft, zonder uitzondering, eerst de fase van radicalisering doorlopen, voor het tot dergelijke daden kon komen.

Als wij deze processen doorgronden, beseffen we het enorme belang van preventie. Als we terrorisme een halt willen toeroepen, moet de fase van radicalisering absoluut voorkomen worden...

Maar wat kunnen wij als ouders, docenten, hulpverleners doen om jongeren en kwetsbare burgers te beschermen tegen alle vormen van beïnvloeding, die dergelijke heftige emoties doen opblazen?

Allereerst moeten wij beseffen hoe belangrijk onze rol is: wij zijn een 'anker' en horen daarom altijd onze deur open te houden, ook als gedrag lijkt te ontsporen. Als losgeslagen jongeren en kwetsbare burgers aan hun lot worden overgelaten, verdwalen zij en vallen in verkeerde handen. Zij vormen een heel gemakkelijke prooi voor de wervingen van extremistische en terroristische organisaties die bewust inspelen op hun emoties, deze aanwakkeren en daarbij tegelijkertijd een ideaalbeeld voorspiegelen.

Onze rol om kwetsbare jongeren en burgers een stevige basis te bieden die altijd beschikbaar blijft, is zeer belangrijk, dit biedt bescherming tegen wervingen, want het zal hen dan op dat moment doen twifelen en dat is noodzakelijk om verdere radicalisering te voorkomen. Twijfel kan het kritisch denkvermogen opwekken en daardoor weerbaarheid tegen beïnvloeding tot stand brengen. Als je niets hebt om op terug te vallen, laat je je meesleuren, maar als je steun hebt, denk je eerst wel drie keer na ...

Ten tweede moet elke vorm van radicalisering persoonlijk geanalyseerd worden. De beginfase van radicalisering is sterke zwart-wit visie. Zodra deze op school, thuis, in de maatschappij waargenomen wordt is analyse noodzakelijk. Welke processen hebben zich afgespeeld om tot deze gevoelens te komen en hoe kunnen wij deze processen doorbreken. Hier liggen zeer veel mogelijkheden, waar in een kort artikel helaas niet diep op kan worden ingegaan.

(voorlichtingen/lezingen www.preventieradicalisering.nl)

Om radicalisering te voorkomen moeten zowel in het onderwijs, als in de maatschappij en bij de overheid diverse preventiemethoden worden doorgevoerd, samenwerking is daarbij heel belangrijk.

Als het proces van radicalisering echter al heeft plaatsgevonden, zal er stap voor stap een deradicaliseringsproces op gang moeten worden gebracht, waarbij, om succes te garanderen en terugval te voorkomen, het van groot belang is, dat de stappen aangepast en haalbaar zijn.

Ook op dit gebied liggen veel mogelijkheden, waarbij het zwaartepunt in eerste instantie bij herstel van het kritisch denkvermogen ligt. Zodra een zaad van twijfel van binnenuit begint op te groeien, ontstaat weerbaarheid tegen beïnvloeding; de inentingsmethode tegen radicalisering.

Massoud Djabani doorliep ooit zelf alle fases van het radicaliseringsproces, vanaf de werving tot de extreme eindfase en de uiteindelijke uittrekking. Deze kennis van binnenuit zet hij in om preventiemethoden tegen radicalisering te bieden. Voorlichtingen en lezingen zijn aan te vragen via www.preventieradicalisering.nl / info@preventieradicalisering.nl